Helyi Esélyegyenlőségi Program

Monoszló Község Önkormányzata

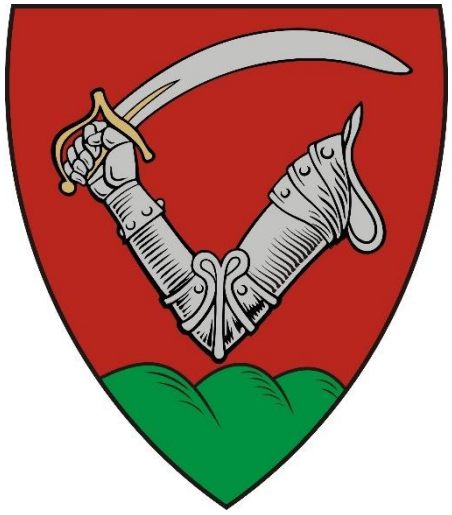

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 9
Célok 9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 11
1. Jogszabályi háttér bemutatása 11
2. Stratégiai környezet bemutatása 11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 33
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 39
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 45
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 48
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 49
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 50
1. A HEP IT részletei 50
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 50
Jövőképünk 50
Az intézkedési területek részletes kifejtése *(kitöltése javasolt, opcionális)*
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 51
3. Megvalósítás 54
3.1 A megvalósítás előkészítése 54
3.2 A megvalósítás folyamata 54
3.3 Monitoring és visszacsatolás 57
3.4 Nyilvánosság 57
3.6 Érvényesülés, módosítás 58
4. Elfogadás módja és dátuma 59

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint átdolgozva**, Monoszló Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Monoszló Veszprém vármegyei község. A Káli-medence természetvédelmi területéhez tartozik és erdőkkel körülvett völgyben a Balatontól 5 km-re helyezkedik el. Monoszló zsákfalucska, lakosainak száma: 126 fő. Területe: 26.8208 m2 belterület, 644.5282 m2 külterület, 74.3702 m2 zártkert, összesen: 745.7192 m2.

Monoszló több mint 750 éves község /első írásos említése 1252-ből való/, a Káli-medence keleti külön kismedencéjében fekszik, szelíd, erdővel borított domboktól ölelve. Árpád-kori templomával

együtt a török-időkben kétszer elnéptelenedett, majd az innen elmenekült és később visszatért kisnemesség újra építette, népesítette.

A dombok déli, délnyugati lejtői nagyszerűen alkalmasak szőlőtermesztésre. A kiváló monoszlói borok erjesztésére, tárolására a hegyoldalakba épített apró pincék szolgálnak.

A település határában emelkedik, mintegy őrtoronyként a Káli-medence keleti kapuját őrizve a 337m magas Hegyestű bazalt kúpja, mely kedvelt kirándulási célpont gyönyörű panorámájával.

Sajnos e vulkáni hegy sem kerülhette el a bazalt kőzetet rejtő hegyek sorsát, hisz 1938. évben megkezdték az északi oldal bányászatát és 1970-re, mikorra a kőfejtés, feldolgozás befejeződött, a hegy felét elhordták. A visszamaradt bányafal betekintést enged egy vulkáni hegy belső szerkezetébe. A felhagyott bánya ma a Balaton-felvidéki Nemzeti Park kezelésében van, és geológiai bemutatóhelyként üzemel.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	**Fő** (TS 001)	**Változás**
2016	98	bázis év
2017	101	103,06%
2018	92	91,09%
2019	89	96,74%
2020	102	114,61%
2021	98	96,08%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

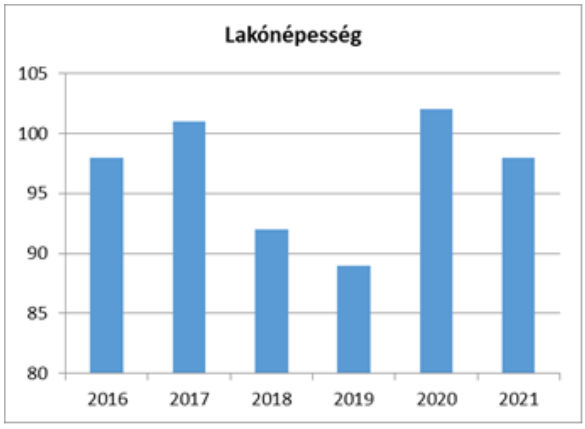

Az 1.1. ábrából látható, hogy lakónépesség száma a 2016-os és 2021-es években ugyanaz, de nem mondható el, hogy ez a szám állandóságot mutat, mert a táblázatot tekintve a két időszak között ingadozás, növekedés és csökkenés is volt, ami összességét tekintve mégis állandóságra utal.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	60	62	122	49,18%	50,82%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	1	1	2	1,64%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	6	6	12	4,92%	4,92%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	0	4	4	0,00%	3,28%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	38	32	70	31,15%	26,23%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	5	5	10	4,10%	4,10%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	11	15	26	9,02%	12,30%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2.1. számú táblázat 2021-es demográfiai adataiból az olvasható, hogy községben a férfiak száma magasabb, a 65 év felettiek között pedig a nők száma magasabb. Az életkori megoszlás szerint mindkét nem esetében a 18-59 év közötti lakosság szám a legmagasabb.

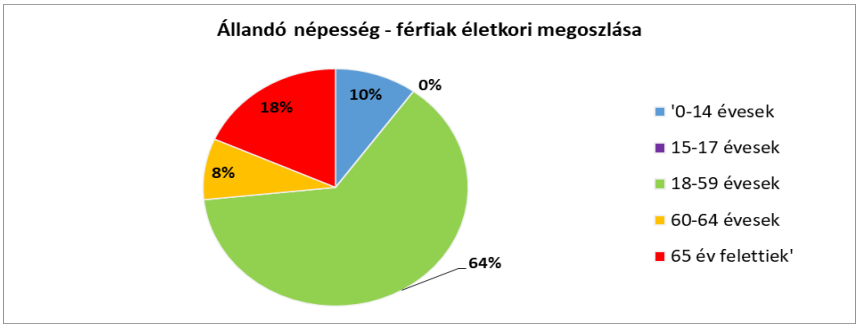

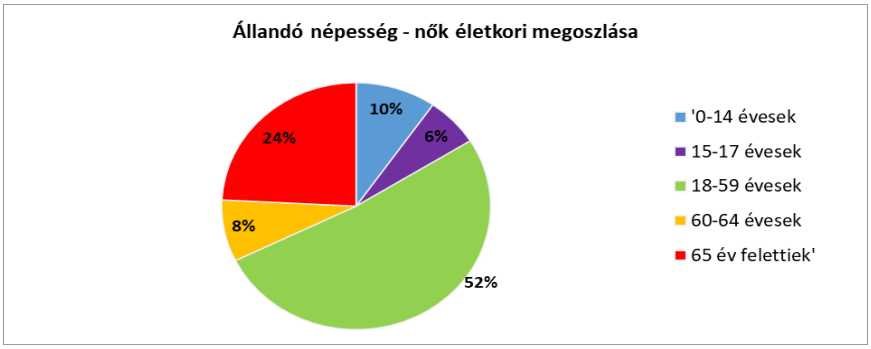

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2016	30	16	187,50%
2017	29	14	207,14%
2018	25	13	192,31%
2019	26	12	216,67%
2020	27	9	300,00%
2021	26	9	288,89%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

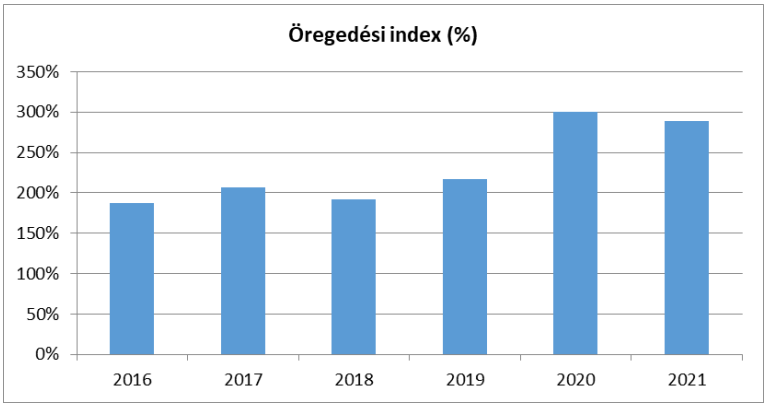

A korcsoportos összetételt vizsgálva egyértelmű adat a 14 év alattiak számának csökkenése, mely a község lakosságának elöregedését mutatja. A lakosság elöregedése természetesen országos jelenség, de az adatok azt mutatják, hogy Monoszlót fokozottan érinti ez a folyamat. Esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy elöregedő település esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2016	-68,63
2017	50,25
2018	-62,18
2019	-33,15
2020	136,13
2021	10,00
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

A 4. számú táblázat adatai a település közel azonos számú el- és bevándorlást mutat. Sajnos azonban a valóságban az tapasztalható, hogy az itt élő fiatalokra inkább az elvándorlás a jellemző a település megközelíthetőségének, illetve a közlekedési lehetőségekből, munkahely hiányából adódóan. A pozitív bevándorlók számát inkább a községben ingatlannal, nyaralóval rendelkező tulajdonosok bejelentkezése adja, akik életvitelszerűen nem jelennek meg a község életében.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2016	-9,80
2017	-20,10
2018	-20,73
2019	0,00
2020	0,00
2021	-50,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az 5. számú táblázat adatai a lakosság természetes fogyását mutatják, az élve születések és halálozások alapján számolt különbség a 3. számú táblázat adatait támasztja alá.

Értékeink, küldetésünk

Monoszló község földrajzi fekvését tekintve egy zsákfalucska, csendes, nyugodt környezettel. Szép földrajzi fekvése, falusi környezete miatt egyre vonzóbb célpont a zajmentes pihenésre vágyóknak, megjelenítve ezzel a községben az idegenforgalmat, falusi turizmust. Jelentős szerepe van az itt élők életében a mezőgazdaságnak, szőlőtermesztésnek, gazdálkodásnak és földművelésnek is.
A faluban a legtöbb támogatást az idősödő, egyre nehezebb anyagi és egészségi gondokkal küszködő idősek igénylik, de tekintettel kell lenni a gyermekes vagy nagyon alacsony jövedelmű családok anyagi problémáira is. A gyermekek és fiatalok hasznos szabadidő programjai megszervezése ügye is feladatot ró az Önkormányzatra. Összességében azonban elmondható, hogy a községre tekintettel az ország súlyos bajai – a mélyszegénység, a megosztottság – csak részben érintik a falut. Az önkormányzat érzi annak súlyát, hogy a község jövőjéhez, megtartó erejéhez a saját munkahelyteremtés, és a „bebírók" (nagyvárosról betelepülők) is hozzájárulhatnak. Az itt élők szeretik szülőfalujukat, az újonnan érkezők pedig azért jöttek, mert valamiért megszerették ez a kis falut, környezetét, és ez a közös érték jó alap lehet a falu jövendő békés életéhez.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Monoszló település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2030)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030**, **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Területfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció, stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Önkormányzat tagja a Balatonfüredi Többcélú Társulásnak. A Társulás teljes egészében lefedi a 2003-ban létrehozott Balatonfüredi kistérséget, és a 2000-ben létrehozott Balaton Kiemelt Üdülőkörzet egyik fontos északi egysége. A térséghez tartozó települések a Balaton partján és a Balaton-felvidéken helyezkednek el. A kistérség területe 320 km2.
A társuláshoz 22 település tartozik, melyeknek összes népesség száma meghaladja a 26 ezer főt.
A térségen belül alkörzeteket határolhatunk le, melyek társadalmi, gazdasági, természeti szempontból összetartoznak. A határok, a településcsoportok nem minden esetben válnak el élesen egymástól, néhol egy-egy település két csoporthoz is sorolható. Ezek:
Balatonfüred város környéke: Aszófő, Balatonszőlős, Csopak, Lovas, Paloznak, Tihany
Part menti tengely: Örvényes, Balatonudvari, Balatonakali, Zánka, Balatonszepezd
Balaton-felvidék: Pécsely, Vászoly, Dörgicse, Óbudavár, Balatoncsicsó, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Monoszló.

Monoszló települése vonatkozásában a Többcélú Társulás a vonatkozó központi jogszabály alapján ellátja: a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást,
A Gyermekjóléti szolgálat Monoszló községben a Balatonfüredi Családsegítő szolgálat keretén belül történik, esetmegbeszélés, helyszíni bejárás és egyedi gondozás formájában.
A Társulás a család- és gyermekjóléti szolgálat és a család- és gyermekjóléti központ feladatait a Balatonfüredi Többcélú Társulás által fenntartott Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ (Balatonfüred, Kéki u. 6.) által látja el.
A bölcsődés és óvodás korú gyermekek nappali ellátását önkormányzatunk a Zánka és Térsége Oktatási Intézményi Társulás keretén belül biztosítja, a zánkai Kétnyelvű Német Nemzetiségi Óvoda-Bölcsőde (8251 Zánka, Iskola u. 4.) intézményben.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A releváns adatok rendelkezésre állnak, kutatások nem készültek.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban gyakran használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értjük, amikor valaki tartósan a létminimum szintje alatt él, és esélye sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjön. A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő probléma az elmúlt öt évben nem történt, jelenleg sincs tudomásunk ilyen helyzetben lévő személyekről, családokról. A községben a roma származású nincsen.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 4.§-a határozza meg a jogszabály hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	50,00	44,78
2017	48,85	43,75
2018	54,03	37,31
2019	54,92	37,31
2020	53,28	36,92
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

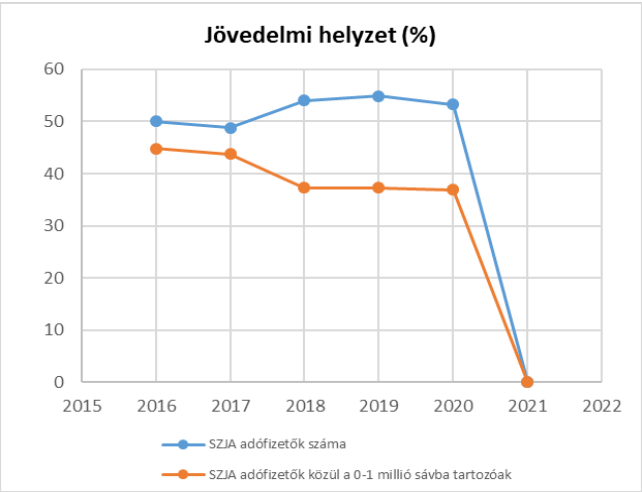

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Hátrányt jelent a nagyvárosok távolsága, a megfelelő tömegközlekedés hiánya, az 50 év feletti munkanélkülivé vált lakosság nehézkes elhelyezkedési lehetősége.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	1,96	8,11	5,04%
2017	2,00	2,63	2,32%
2018	4,35	2,50	3,43%
2019	2,33	0,00	1,17%
2020	2,17	2,50	2,34%
2021	4,65	0,00	2,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

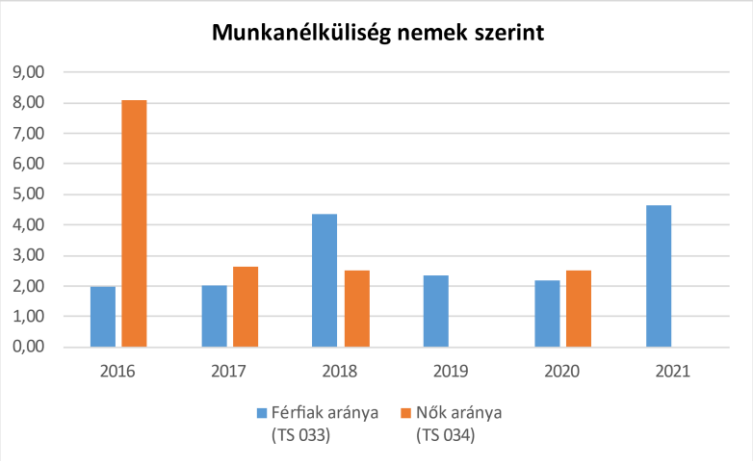

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2016	75,00	66,67
2017	50,00	100,00
2018	33,33	100,00
2019	0,00	0,00
2020	0,00	0,00
2021	100,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

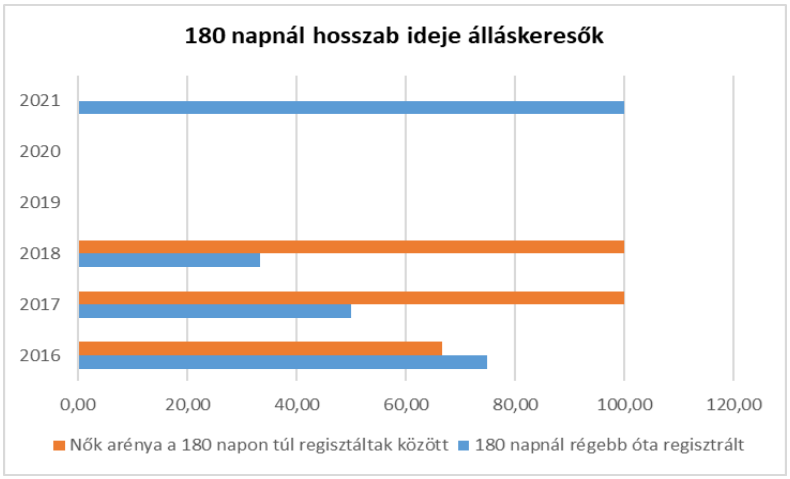

A nyilvántartott álláskeresők számának egyértelmű csökkenését láthatjuk minkét táblázat adataiból.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
16	4	0	0,00%	2	50,00%	2	50,00%
17	2	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
18	3	0	0,00%	2	66,67%	1	33,33%
19	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
20	2	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
21	2	0	0,00%	1	50,00%	1	50,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

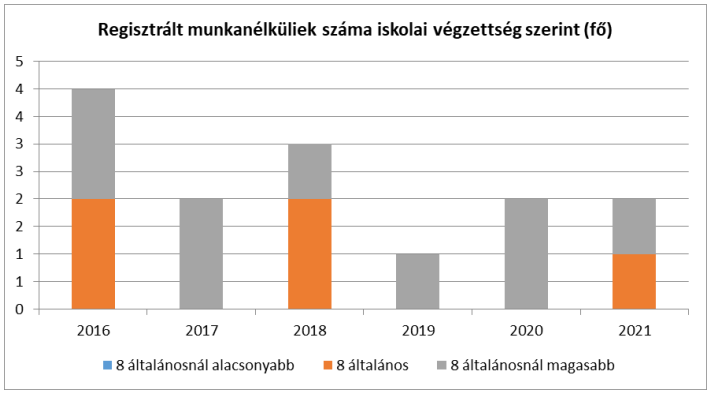

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A Foglalkoztatási Osztály által meghirdetett közfoglalkoztatási programokban az önkormányzat részvétele már évek óta folyamatos. Az elmúlt időszakban jellemzően 1-1 fő, azok száma, akik a közfoglalkoztatásba bevonható, azonban a településen is érzékelhető a tény, hogy a munkanélküliek száma évről-évre csökkent, mely a közmunkába vonható személyek számának csökkenésével jár.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalakoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	7	5
2017	3	3
2018	3	2
2019	2	2
2020	3	1
2021	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Monoszló községből az álláskeresőket a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Balatonfüredi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály Balatonfüred, Kossuth u. 14. szám alatti telephelyen fogadja. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keressenek és ajánljanak fel.
2011.szeptember 1-én hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011.évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. Monoszló Község Önkormányzata rendszeresen és folyamatosan szervez közfoglalkoztatást. A közmunkaprogram keretében az elmúlt időszakban és jelenleg is 1 fő álláskeresőnek tudott napi 8 órás időtartamba hosszabbtávú foglalkoztatást biztosítani. A közfoglalkoztatásba a regisztrált munkanélküliek foglalkoztatása folyamatos.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen, a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok nincsenek, arról információval nem rendelkezünk.
A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.
Többen külföldön keresik a megélhetésüket vagy alkalmi munkavállalásból élnek. Azt, aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést, hátrányos helyzetű munkavállalónak kell tekinteni. A nem megfelelő – alacsony vagy munkáltatói igényektől eltérő – iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést nehezíti.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	4	1
2017	2	0
2018	3	0
2019	1	0
2020	2	0
2021	2	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen a felnőttképzés és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások nincsenek. Jellemzően a legközelebbi városokban (Tapolca, Balatonfüred, Veszprém) van a képzések igénybevételére lehetőséget.
Monoszló ún. zsákfalu, ebből is adódik, hogy közlekedés szempontjából hátrányos helyzetben van, a busz menetrend igencsak nehezen teszi lehetővé a legközelebbi centrumban (Tapolca, Balatonfüred) történő munkavállalást. Visszafelé utazás lehetősége is szintén nehézkes. A közlekedés hiányossága mellett még elmondhatjuk, hogy a városokban működő vállalkozások csak a város és közvetlen vonzáskörében lévő településeken élő munkaerőt képes foglalkoztatni. A megyeszékhely autóbusszal közvetlen, átszállás nélkül egyáltalán nem, közelíthető meg.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A községben roma lakos és mélyszegénység nincs jelen.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek, valamint a pályakezdő fiatalok.
A helyi foglalkoztatás terén hátrányos megkülönböztetésre vonatkozóan nem találtunk információt.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

A faluházban számítógépek állnak a lakosság rendelkezésére, lehetőséget biztosítva ezen ismeretek hozzáféréséhez, minden korosztály számára.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az Szt. alapján az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújt ellátás, melyet a járási hivatal állapít meg.
Monoszló Község Önkormányzata az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátási formák szabályozásáról szóló 9/2020. (X.1.) rendeletében szabályozza a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat és ellátásokat.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	4	7,69%	2	50,00%
2017	2	3,45%	2	100,00%
2018	3	5,56%	2	66,67%
2019	1	1,96%	1	100,00%
2020	2	3,03%	1	50,00%

2021	2	3,17%	2	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	0	0,00%	2	50,00%
2017	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2018	0	0,00%	0	0,00%	2	66,67%
2019	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2020	0	0,00%	0	0,00%	1	50,00%
2021	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban egyetlen személy sem részesült az elmúlt időszakban.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	**Lakásállomány (db)** (TS 073)	**Épített lakások száma** (TSv 077)	**Épített lakások száma 1000 lakásra** (TS 078)	**1-2 szobás lakások aránya** (TS 076)	**A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya** (TS 074)	**A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya** (TS 075)
	db	**db**	**db**	**%**	**%**	**%**
2016	59	0	0,00	72,88	100,00	100,00
2017	59	0	0,00	72,88	35,59	94,92
2018	59	0	0,00	72,88	38,98	98,31
2019	59	0	0,00	72,88	35,59	100,00
2020	59	0	0,00	72,88	35,59	100,00
2021	59	0	0,00	72,88	35,59	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen a lakásállomány már évek óta nem növekedett. Az itt élők jellemzően saját tulajdonú családi házakban élnek. Az önkormányzat két bérlakással rendelkezik, melynek mindegyike kiadott, használatban van. Az önkormányzat különböző kedvezmények igénybevételével, építési telkeket kínál megvásárlásra. A településen veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság nincs.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat 2 bérlakással rendelkezik, azonban csak az egyiket adja bérbe, mivel a másik lakhatatlan, felújításra szorul.

b) szociális lakhatás

Szociális lakás nincs a községben.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem rendelkezik az önkormányzat.

d) lakhatást segítő támogatások

Monoszló Község Önkormányzata az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátási formák szabályozásáról szóló 9/2020. (X.1.) rendeletében szabályozza a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat és ellátásokat, benne a lakásfenntartási támogatásra való jogosultság feltételeit is.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	**Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)** (TS 136)	**Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma** (TS 137)
2016	n.a.	0
2017	n.a.	27
2018	n.a.	19
2019	n.a.	17
2020	n.a.	21
2021	n.a.	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adatai a lakásfenntartási támogatásban részesülő személyek adott évben a hónapra lebontott lakásfenntartási támogatásainak szorzatát mutatja.

e) eladósodottság

Az önkormányzat erre vonatkozó adattal nem rendelkezik.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település belterületén minden közmű (víz, csatorna, villany, gáz és telefon) rendelkezésre áll. Emellett az internet szolgáltatás lehetősége is biztosított. A külterületi ingatlanokon a gáz- és csatornaszolgáltatás, a vezetékes víz azonban még hiányzik. Erre igény már évek óta felmerült, de megfelelő pályázat hiányában az önkormányzat önerőből és lakossági hozzájárulásból ezt nem tudja megvalósítani. Ezen a településrészen jelenleg csak nyaralóingatlanok találhatóak, de a gazdasági válság hatására azonban megfigyelhető, hogy a városokból a tulajdonosok a nyaralóingatlanaikba költöznek, és ezeket az ingatlanokat már állandó lakásként használják. A lakások nagy részében a gáz- és a hagyományos, elsősorban a fatüzelés a jellemző. Pontos adat nincs rá, de a lakások többsége központi fűtéssel van ellátva. A belterületi úthálózat nagyrészt burkolt, jelentős részében megfelel, a külterületi utak felújításra szorulnak.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nem releváns. Monoszló községben nincsenek telepek/szegregátumok, így ilyen jellegű társadalmi problémákkal és veszélyeztetett területtel a helyi esélyegyenlőségi program nem foglalkozik.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A felnőtt és gyermekorvosi ellátás Monoszló, Köveskál, Mindszentkálla, Szentbékkálla és Balatonhenye községekkel közös praxis keretében a köveskáli háziorvossal kötött megállapodás alapján biztosított. Heti egy alkalommal, csütörtöki napokon 11-13 óra között van helyben rendelés. A településen külön gyermekorvosi rendelés nincs. A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a tapolcai, ajkai esetleg a veszprémi szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára a falugondnoki busz igénybevétele biztosított. Az orvosi rendelő megközelítése mozgásukban akadályoztatott embereknek problémát jelent, mivel az nem akadálymentesített.

Egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való utazást, igény esetén az Önkormányzat Falugondnoki szolgálata biztosítja.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmények (ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincs.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	**Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma** (TS 107)	**Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma** (TS 106)	**A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma** (TS 108)	**Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma** (TS 110)	**Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott)** (TS 133)	**Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma** (TS 135)
2016	0	0	0	0	0	0,00
2017	0	0	0	0	2	0,00
2018	0	0	0	0	2	0,00
2019	0	0	0	0	1	0,00
2020	0	0	0	0	2	0,00
2021	0	0	0	0	2	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A helyben igénybe vehető megelőző szűrővizsgálatok közül csak az évenként ismétlődő tüdőszűrést említhetjük meg. Egyéb szűrővizsgálatokra a legközelebbi városokban, Tapolcán, Balatonfüreden vagy a megyeszékhelyen van lehetőség.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A település nem rendelkezik fejlesztő és rehabilitációs ellátással, azokra a legközelebbi városokban, Tapolcán, Balatonfüreden vagy a megyeszékhelyen van lehetőség. Igény esetén a kezelésekre történő szállításban az önkormányzat falugondnoki szolgálata áll rendelkezésre.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetés nincs a községben.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Rendszeresen szervezett sportprogramok nincsenek a településen. Elsősorban a szabadban végezhető sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára biztosított és díjmentes.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szociális szolgáltatásként a szociális étkeztetés igénybevétele, házi segítségnyújtás, házi jelzőrendszeri készülék biztosítása, valamint falugondnoki szolgáltatás áll adott ellátásra jogosult igénylők részére.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A drogprevenciós és egyéb egészségfejlesztő programok elsődleges színterei az általános iskolák és a középiskolák. Leggyakrabban a serdülőkorban lévő tanulók részesülnek ilyen foglalkozásokban, ám egyes szakemberek szerint jóval 14 éves kor előtt el kellene kezdeni a megelőzést.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem releváns.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

3.6.2. Népkonyha	
Év	**Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)**
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

Népkonyha nem működik a településen.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Monoszló község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 1.potn és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. A képviselő testület tagjainak száma 5 fő, és éves munkaterv szerint ülésezik. Az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt-, rendkívüli és ünnepi ülés, valamint évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. Az ülésekre, a napirendi pontok érintettjei meghívást kapnak. A település lakossága a hirdetőtáblákra kifüggesztett meghívóból és a település honlapjáról értesülhetnek az ülés időpontjáról és napirendi pontjairól.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
0	nem	39	1

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A községben művelődési ház, - ezen belül könyvtár és internetpont – működik.
A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.
Azok számára, akiknek otthonában nincs internet hozzáférés, a községi könyvtárban vehetik igénybe ezt a szolgáltatást.

A hírekről, a település honlapjáról, illetve a hirdetőtáblákon megjelentetett hirdetményeken keresztül tájékozódhatnak az itt lakók.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen etnikai konfliktusok nem léteznek, így azok kezelésére nincs szükség. A közösségi terek akadálymentesítés részben megtörtént.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Kis létszámú település lévén az itt élők jól ismerik egymást és szükség esetén is egymás segítésére vannak, mely a közösségi programok megvalósulásával is megnyilvánul. Pl.: falunapi programok szervezése, segítése, melyből a lakosság minden korosztálya valamilyen formában részt vesz.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nincs roma közösség, sem nemzetiségi önkormányzat.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Kis létszámú település lévén az itt élők jól ismerik egymást és szükség esetén is egymás segítésére vannak, mely a közösségi programok megvalósulásával is megnyilvánul. Pl.: falunapi programok szervezése, segítése, melyből a lakosság minden korosztálya valamilyen formában részt vesz.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincs roma közösség, sem nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	Segélyezés helyett értékteremtő munka alapú támogatás. A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek kihasználása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezései az irányadók.

Gyermekjóléti szolgálat biztosítását a Balatonfüredi Szociális és Alapszolgáltatási Központon keresztül oldja meg az önkormányzat. A családgondozó heti egy alkalommal tart ügyfélfogadást a településen.
A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a Központ észlelő és jelzőrendszert működtet, melynek keretében kezdeményezik, szervezik és összehangolják az érintett személyek és szervezetek részvételét, annak érdekében, hogy a gyermekeket általában veszélyeztető okokat feltárják, és egyes gyermekek veszélyeztetettségét időben felismerjék. A rendszeres jelző team megbeszélések az oktatási-nevelési intézmények ifjúságvédelmi felelősei, a védőnők, a Rendőrség munkatársa és az önkormányzat képviselőjének részvételével zajlanak.

A gyermekjóléti szolgáltatást, a Gyvt. 94-96.§. alapján a Balatonfüredi Többcélú Társulás fenntartásában működő, Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálata látja el.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A településen a születések száma évekig stagnált, most viszont reményt keltő, hogy a településre költöztek fiatal családok és az elmúlt két évben születtek gyerekek.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	60	62	122	49,18%	50,82%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			2	1,64%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	6	6	12	4,92%	4,92%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	0	4	4	0,00%	3,28%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekvédelem egyik fontos célkitűzése, hogy a lehető legkevesebb gyermeket érintően kerüljön sor hatósági intézkedésre. Fontos, hogy – amennyiben lehetőség van rá – elsősorban az alapellátás keretében történjék a problémák megoldása, és csak a jogszabályban meghatározott veszélyeztetettség fennállása esetén vegyék a gyermekeket védelembe. A településen védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek nincsenek jelenleg nincs.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	**Védelembe vett kiskorú gyermekek száma** (TS 116)	**Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma** (TS 115)
	Fő	**Fő**
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma** (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	3
2018	5
2019	2
2020	0
2021	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok	

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, illetve a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet szabályozza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény elbírálásának, illetve megállapításának feltételeit.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek a településen 2019 óta nincs.

Az önkormányzat települési születési támogatást biztosít, a községben állandó lakhellyel rendelkező újszülöttek családjának, gyermekenként 50 ezer Ft összegben.

Települési normatív támogatás formájában iskolakezdési és karácsonyi támogatást biztosít az önkormányzat az érintett gyermekes családok részére.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
		0	-
		0	-
		0	-
		0	-
		0	-
		0	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

Nem releváns.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A legalább 3 gyermeket nevelő családok részesülnek a jogszabály nyújtotta támogatásban.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Monoszló Község Önkormányzata társulás útján biztosítja a védőnői szolgálatot. A védőnő heti rendszerességgel, a szomszédos Köveskál község orvosi rendelő épületében kialakított helyiségben látja el a tanácsadást. Havonta, de igény esetén sűrűbben is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnő Monoszló településen kívül még 6 településen látja el feladatait, így egy védőnő elegendő a feladat ellátására.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	**Betöltött védőnői álláshelyek száma** (TS 109)	**0-3 év közötti gyermekek száma**	**Átlagos gyermekszám védőnőnként**
	db	**Fő**	**Fő**
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	**Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma** (TS 107)	**Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma** (TS 106)	**A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma** (TS 108)	**Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma**	**Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma**
	db	**db**	**db**	**Fő**	**Fő**
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen külön gyermekorvosi ellátás nincs, azt a felnőttorvosi ellátással közösen a köveskáli háziorvos látja el.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen nem működik óvoda és bölcsőde. Az ellátás Zánka községben biztosított, Társulás formájában.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgálat biztosítása a Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálata látja el. A Szolgálattal, annak családgondozójával az együttműködés rendszeres, az igény és szükség szerinti kapcsolattartás folyamatos.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen nem működik óvoda és bölcsőde. Az ellátás Zánka községben biztosított, Társulás formájában.

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem egyik fontos célkitűzése, hogy a lehető legkevesebb gyermeket érintően kerüljön sor hatósági intézkedésre. Fontos, hogy – amennyiben lehetőség van rá – elsősorban az alapellátás keretében történjék a problémák megoldása, és csak a jogszabályban meghatározott veszélyeztetettség fennállása esetén vegyék a gyermekeket védelembe. krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások. A településen nem került sor védelembe vételi eljárásra.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat által megrendezésre kerülő események nyilvánosak, mindenki számára elérhetőek.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Igény esetén a falugondnoki szolgálat kiszállításával megoldható.

i) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nem releváns.

j) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről és az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről nem érkezett bejelentés.

k) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Gyvt. által szabályozott rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak részére évi két alkalommal folyósításra kerülő pénzbeli támogatás a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére magasabb összegű utalást jelent.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 087)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 092)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül** (TS 093)
	Fő	**Fő**	**%**
2016	0	0	0,00
2017	0	0	0,00
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	**Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban**	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 094**)**	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül** (TS 095)
	Fő	**Fő**	**%**
2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
l6	0	0
l7	0	0
l8	0	0
l9	0	0
?0	0	0
?1	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

b) a köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Nem releváns. Hátrányos helyzetű gyermek és köznevelési intézménye nincs a településnek.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony gyermeklétszám	családok letelepedését segítő lehetőségek biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	1,96	8,11	5,04%
2017	2	2,63	2,32%
2018	4,35	2,5	3,43%
2019	2,33	0	1,17%
2020	2,17	2,5	2,34%
2021	4,65	0	2,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

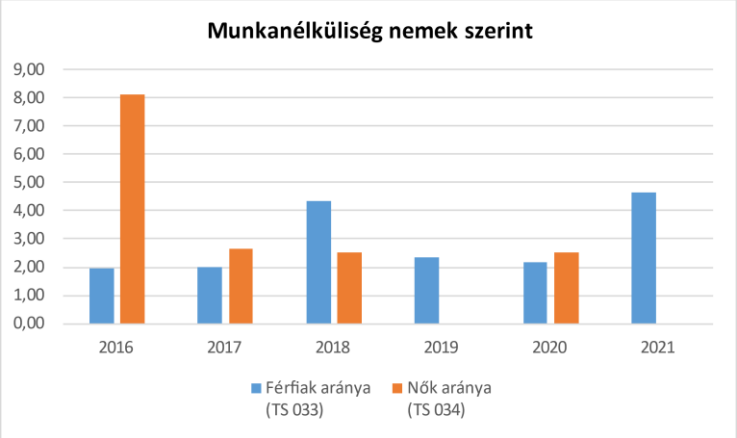

A táblázat adatai is a nyilvántartott álláskeresők arányának folyamatos mozgását mutatják. A munkanélküliek nemek szerinti megoszlása 2016-ban a nők nagyobb számát, míg 2021-re azok csökkenését, illetve megszűnését mutatják.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2016	75	66,67
2017	50	100
2018	33,33	100
2019	0	0
2020	0	0
2021	100	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

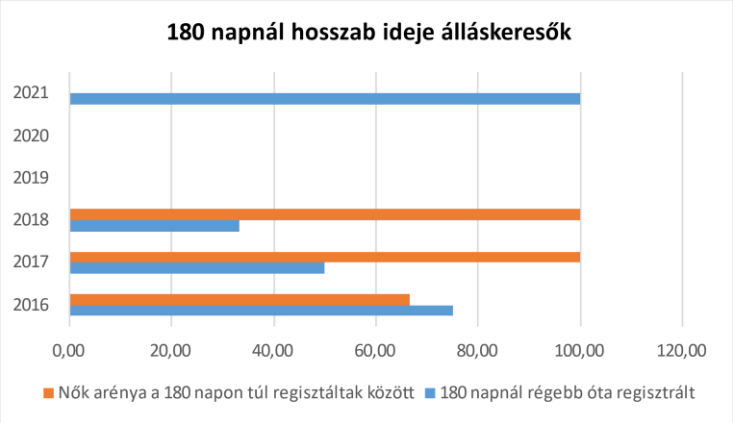

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma** (TS 053)
	fő	**Fő**
2016	4	1
2017	2	0
2018	3	0
2019	1	0
2020	2	0
2021	2	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

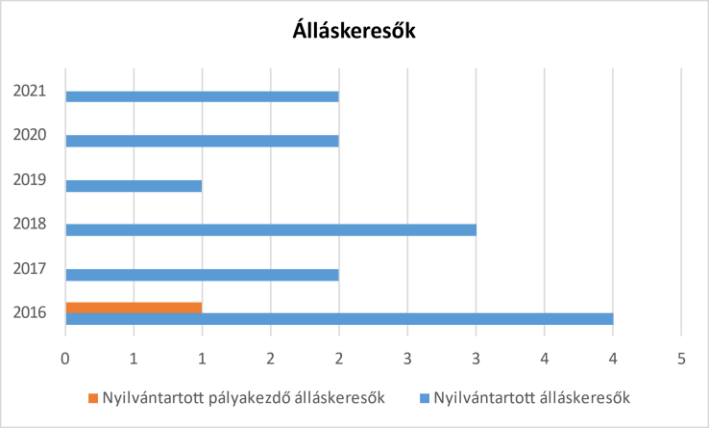

A nemenkénti foglalkoztatási arány az elmúlt évtizedben közeledett egymáshoz, a nőket azonban továbbra is jóval alacsonyabb foglalkoztatottság jellemzi. Az elmúlt öt év adatait tartalmazó idősoros táblázat (5.1.1. sz. táblázat) a foglalkoztatottsággal kapcsolatos adatokat sajnos nem tartalmazza. Ez a tény megnehezíti a táblázatban foglalt adatoknak a népességszámlálási adatokkal való összehasonlítását, pedig az segíthetett volna árnyaltabb képet rajzolni a településen élők helyzetéről.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen a felnőttképzés és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások nincsenek. Hangsúlyt kell fektetni az alacsony iskolai, vagy képzettséggel nem rendelkező nők képzésére és foglalkoztatottságára, a munkaerő-piac igényeinek megfelelően, helyi sajátosságoknak megfelelően. Erre tekintettel az önkormányzat a közfoglalkoztatásban megjelenő szakképzettséggel nem rendelkező nők képesítésére hangsúlyt fektet, úgy, hogy, amennyiben arra lehetőség van, és a foglalkoztatott is partner benne, bevonja őket a Foglalkoztatási Osztály által indított valamelyik, hasznosítható képzésbe.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség). A vizsgálat azt kutatja, hogy hány esetben tettek panaszt a településen hátrányos megkülönböztetés miatt. A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Országos tendencia, hogy a nők hátrányos helyzetbe kerülnek elhelyezkedésük tekintetében. Van-e gyermeke, ha van, betegeskedhet, ha nincs, mikor szeretne? Ezek természetesen nem mindig kerülnek kimondásra, de mondjuk meg őszintén, több jelentkező esetén nagymértékben befolyásolja a munkaerő kiválasztását. Vannak olyan szakmák, ahol a nők kerülnek többségbe, bár ez nagyban függ attól, hogy már a képzésekre is javarészt nők jelentkeznek. Gondolok itt az óvónőkre,

pedagógusokra, közszférában dolgozókra. Az országos felmérések is azt mutatják, hogy a nők gyakran hátrányos helyzetbe kerülnek az elhelyezkedés tekintetében. Felvételük során mérlegelik családi állapotukat, gyermekeik életkorát, gyermekvállalási szándékukat.
Bérkülönbségekre vonatkozóan hiteles adataink nincsenek. A nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos eljárásra adatot a vizsgált időszakra nem találtunk.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.
A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Ennek hiányában a kisgyermekes anyák munkavállalása különösen nehéz, hiszen nagyszülői, vagy egyéb segítség nélkül nagyon nehéz a munkába járás és gyermekfelügyelet összeegyeztetése.

A bölcsődés, óvodás korú gyermekek felügyelete Zánka OIT-vel kötött megállapodás alapján a szomszédos településen Zánkán biztosított. Az oda való eljutásban pedig menetrend szerinti „iskola járattal”, alkalmanként pedig a falugondnoki kisbusszal van lehetőség.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői szolgálat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő. A községben önálló védőnői körzet nincs, a körzet kialakítása során Monoszló a köveskáli védőnői körzethez tartozik, melyhez még további 6 település tartozik. Sajnos tény, hogy a születések száma mindegyik településen nagyon alacsony.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés		

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
	Forrás: TeIR, KSH Tstar							

A településről nem jár bölcsődés gyermek a zánkai intézménybe.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben lévő nők számára nagyon fontos tényező az idő, ezért a várólistával működő szállók sok esetben nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Településünkön anyaotthon, családok átmeneti otthona nem működik. E szolgáltatást a Tapolca melletti Taliándörögdön a Magyar Vöröskereszt Családok Átmeneti Otthonában vehető igénybe.

Maximum 12 hónapra (indokolt esetben hosszabbítható) biztosítanak szállást. Felnőtteknek önellátással, gyermekek részére teljes ellátással, napi ötszöri étkezés biztosítása mellett.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben, civil szervezetekben, rendezvények lebonyolításában és szervezésében a nők is kiveszik szerepüket a közéletben. Az önkormányzati képviselők között két nő képviselő van.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A községben nincs olyan helyi szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.
Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.
Településünkön is ugyanazok a társadalmi problémák érintik a nőket, mint országos szinten. Munkanélküliség, anyagi nehézségek, életszínvonal csökkenése. Van egy olyan vékony réteg Magyarországon, aki anyagilag nagyon jól él, és minél jobban eltávolodik az egyre inkább lecsúszó középrétegtől. A kistelepülésen ez nem igazán mutatkozik meg, itt a középréteg alkot egy nagyon vékony réteget, és a mélyszegénységben élők egyre többen vannak. Ezen csak országos szinten lehetne változtatni, a gazdasági fellendüléssel, munkahelyek teremtésével. Az önkormányzatok helyzete évről évre nagyobb mértékben ellehetetlenedik, ma már szinte csak pályázati lehetőségek révén tudnak és próbálnak előre lépni. A régebben fejlesztésre fordítható összegeket is felemészti a település működésének biztosítása.
Ettől függetlenül a közösség mindent megtesz annak érdekében, hogy itt tartsa a fiatal nemzedéket, hogy a nőknek és családjaiknak olyan körülményeket biztosítsanak a maguk lehetőségein belül, hogy merjenek gyermekeket szülni, hiszen a község lakossága még nagyon sokáig szeretné ezt a kis közösséget fenntartani és elkerülni azt, hogy elöregedő faluként lakosságszáma lassan elfogyjon.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Eltitkolt családon belüli erőszak	Családon belüli erőszak esetén a segítség elérhetőségeinek közzététele

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A társadalmak elöregedése globális problémává lett, különösen a fejlett ipari térségekben, országokban, így az Európai Unióban és Magyarországon is.
Az idősödéssel párhuzamosan csökken a fiatal korosztályok aránya, az öregedési index egyre kedvezőtlenebbé válik. A megváltozott helyzet kezelésére ismert nemzetközi szervezetek új időspolitikai célokat, deklarációkat fogalmaztak meg, amelyeket figyelembe vettek a magyar idősügyi koncepció megalkotói is.
Új modell kerül előtérbe. A modell a passzivitás helyett az idős emberek aktivizálását célozza meg. A törekvések arra irányulnak, hogy az idősek (újra) bevonhatóak legyenek a társadalomba. Fontossá válik a felnőttoktatás, az egész életen át tartó tanulás (life long learning), és a generációk közötti kapcsolatok javítása. A fejlett társadalmakban – részben a várható élettartam növekedésének hatására – új értelmet nyert az időssé válás folyamata, és maga az időskor fogalma.
Felmerül a kérdés, hogy kit tekintsünk idősnek?
Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) életkor szerinti felosztását használják, ami három korcsoportot különbözetet meg: idősödők (60-74 évesek), idősek (75-89 évesek) és a nagyon idősek, agg vagy szépkorúak (90 éves és felette). E három csoporthoz tartozó embereket együttesen nevezzük időseknek.
Fontos feladat, hogy hosszú távon olyan társadalmi és gazdasági környezet kerüljön kialakításra a településen, amelyben az idősödő és az idős emberek minél tovább meg tudják őrizni aktivitásukat. Fontos, hogy teret nyerjen egy újfajta szemléletmód, mellyel növelhető az időskor presztízse, és az idősek iránti szolidaritás.
Ma Magyarországon – egyelőre – az idősek inkább diszkrimináció áldozatai, s nem értékes, integrált, értékteremtő részei társadalmunknak. Országos, és helyi szinten is megoldandó feladattal állunk szemben. Kiemelten fontos cél kell legyen, hogy a településen élő idős emberek megőrizhessék emberi méltóságukat, önállóságukat és autonómiájukat.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak demográfiai folyamatának jellemzői:

- növekszik az átlagéletkor
- magasabb a középkorúak halandósága
- nők hosszabb élettartalma

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek száma.
Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége csökken.
Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2016	30	16	187,50%
2017	29	14	207,14%
2018	25	13	192,31%
2019	26	12	216,67%
2020	27	9	300,00%
2021	26	9	288,89%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

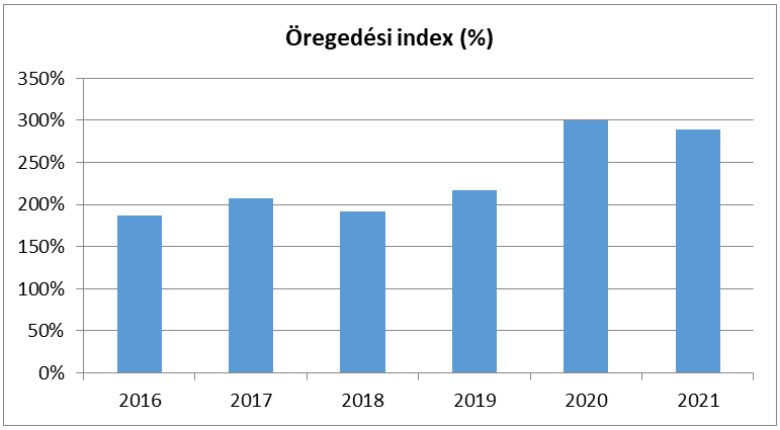

A település öregedési indexe azt mutatja, hogy az idősek száma évről-évre csökken, a lakosság számának csökkenésével arányban.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2016	14	16	30
2017	14	17	31
2018	13	18	31
2019	13	14	27
2020	12	15	27
2021	11	14	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	10	11	0	3	0
2017	0	0	10	13	0	3	0
2018	0	0	9	13	0	2	0
2019	0	0	8	11	0	1	0
2020	0	0	7	12	0	0	0
2021	0	0	8	12	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

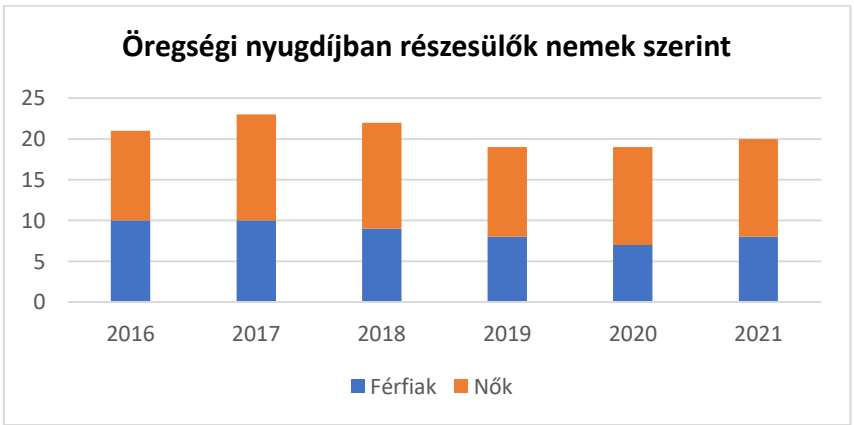

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	**4**	**2**	**3**	**1**	**2**	**2**
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	0	0	1	1
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%	50,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	1	1	0	0	1
	%	50,00%	50,00%	33,33%	0,00%	0,00%	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon sajnos csak kismértékben vagy egyáltalán nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkeznek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nem releváns.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel történő kapcsolattartás elsősorban a község Falugondnokán keresztül magas színvonalú. A mozgásában korlátozottak részére a közlekedésben segítségre van az önkormányzat kisbusza, aki igény szerint rendelkezésükre áll. Nappali ellátásra helyben nincs lehetőség, erre igény sem mutatkozik. Az idősebb és betegesebb személyek szívesebben maradnak otthon, és a házi segítségnyújtást veszik igénybe.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma *(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)*			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2016	14	16	30
2017	14	17	31
2018	13	18	31
2019	13	14	27
2020	12	15	27
2021	11	14	25
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

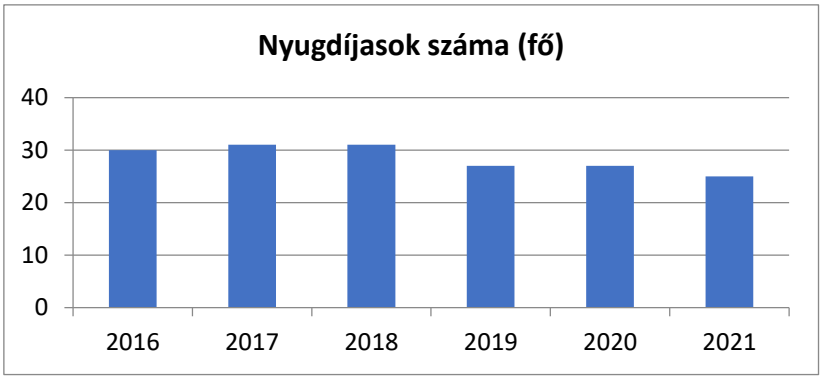

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	**65 év feletti lakosság száma** (férfiak TS 026, nők TS 028)	**Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma** (TS 129)	**Házi segítségnyújtásban részesülők száma** (TS 130)	**Szociális étkeztetésben részesülők száma** (TS 131)
	Fő	**Fő**	**fő**	**fő**
2016	30	0	1	12
2017	29	0	0	10
2018	25	0	0	9
2019	26	0	0	8
2020	27	0	0	7
2021	26	0	0	8
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

A települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.
A házi segítségnyújtás keretében:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában,
- az ellátott és lakókörnyezete higiéniás körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást

A Balatonfüredi Szociális és Alapszolgáltatási Központ családgondozója heti rendszerességgel látogatja az erre igényt tartó időseket, rászorult embereket.
Szociális étkeztetésben részesülők száma 6 fő, akik részére a Falugondnok éthordóban szállítva, házhoz viszi a meleg ebédet minden hétköznap. Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat, a Falugondnok figyelemmel kíséri a községben élő idős embereket, különösen az egyedül élő rászorultakat nem hagyja magára. Az önkormányzat minden évben felköszönti, megvendégeli a község nyugdíjasait.

A település rendezvényein fiatalok és idősek is egyaránt részt vesznek.

c) idősek informatikai jártassága;

Egyre inkább előtérbe kerülő probléma, hogy a fiatalok a tanulás, a munkahely miatt elköltöznek otthonról és az idős szülők egyedül maradnak. Az internet használatának segítségével korlátlan és olcsó napi kapcsolatot tarthatnak szeretteikkel, de kiváltképp a hosszú tél időtartama alatt információkat szerezhetnek a körülöttük zajló eseményekről. Ismert, hogy a korosztály idegenkedik a számítógépek használatától, a világháló használatához való hozzáállásuk és hozzáértésük is elmarad a fiatalabbakétól.

d) a generációk közötti programok.

A település rendezvényein fiatalok és idősek is egyaránt részt vesznek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Veszélyeztetett korosztály a bűnelkövetők áldozatává válásának tekintetében.	A veszélyre való felhívás. Fokozott rendőri jelenlét, körzeti megbízottal való közvetlen kapcsolattartás.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékosság, a valamiben való akadályozottság számos területen jelentkezhet. A legelterjedtebb felfogás szerint fogyatékos személy: aki

- érzékszervi (különösen látás- és hallásbéli) és/vagy
- mozgásszervi és/vagy
- testi teljességét és/vagy
- értelmi képességeit

jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	3	2	5
2017	3	1	4
2018	3	3	6
2019	4	2	6
2020	4	3	7
2021	3	2	5
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

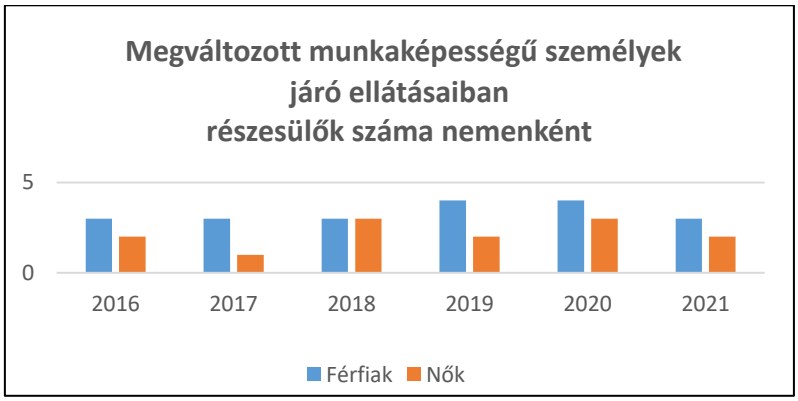

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma a KSH adatbázisában szereplő adatok alapján az elmúlt öt évben csak kismértékben ingadozott.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	**Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma** (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága,. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kultúra és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A településen fogyatékossággal élő emberek, akik főképpen betegség vagy koruk miatt váltak azzá, a falugondnok, vagy a házi segítségnyújtó segítségét vehetik igénybe.

Az egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők számáról adattal nem rendelkezünk.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Amennyiben nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérje, úgy sikertelen lehet a beszoktatás, amelynek következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők számáról adattal nem rendelkezünk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az önkormányzatnak nincs tudomása fogyatékos személyek akadályozottsága miatti foglalkoztatására végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen történő foglalkoztatásáról. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.) Erre vonatkozólag nem áll rendelkezésre adat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Igény esetén a település falugondnoki szolgálata által biztosított.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati középületek akadálymentesítettek.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati középületek akadálymentesítettek.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Részben megoldott.

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A falugondnoki szolgálat az arra rászorulók, mozgásukban korlátozottak részére házhoz szállítással szociális étkezést biztosít. A falugondnok szükség esetén orvoshoz, szakrendelésekre viszi a gondozottakat, kiváltja gyógyszerét, segít a hivatalos ügyek intézésében.

A Családsegítő Szolgálat igénybevételére is lehetőség van, amely házi segítségnyújtást, gondozást biztosít. A szolgáltatások közé tartozik a rendszeres takarítás is, melyet a mozgásukban akadályoztatott, nehezen mozgó emberek rendszeresen igénybe is vesznek. A Családsegítő Szolgálat igénybevétele térítésköteles minden gondozott számára.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A falugondnoki szolgálat igénybevételével biztosított.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen nincsenek ilyen jellegű programok.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település járdái rossz állapotban vannak.	Pályázati figyelés, önerő hiányában.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs mindenhol szilárd útburkolat. A település járdái, útjai rossz állapotban vannak.	Pályázati figyelés, önerő hiányában.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen civil egyesület nem működik.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A községben nincs nemzetiségi önkormányzat. A községben csak református templom van, ahová vidékről jár egy református lelkész heti egy alkalommal istentiszteletet tartani. A községben az önkormányzat és az egyház kapcsolata kiegyensúlyozott, együttműködő.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. 41.§ (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás, valamint a helyi önkormányzatok társulásáról és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. tv. 16.§-a alapján – abból a célból, hogy a kistérség lakói az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jussanak hozzá, és az önkormányzatok minél teljesebben, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást, testületeik döntése alapján társulási megállapodást köthetnek.

Monoszló Község Önkormányzat az alábbi kötelező feladatainak ellátását biztosítja társulások útján:

- Óvodai ellátás (Zánkai és Térsége Oktatási Intézményi Társulás)
- Általános Iskolai oktatás (Zánkai és Térsége Oktatási Intézményi Társulás))
- Háziorvos (Köveskál Önkormányzat, Balatonhenye, Köveskál, Mindszentkálla, Szentbékkálla község Önkormányzatok és háziorvos között létrejött megállapodás alapján)
- Védőnő (Köveskál Önkormányzat, Balatonhenye, Köveskál, Mindszentkálla, Szentbékkálla község Önkormányzatok és háziorvos között létrejött megállapodás alapján)
- Fogorvosi ellátás (Zánka és Térsége Egészségügyi Intézményi Társulás és Balatonakali fogorvos között létrejött megállapodás alapján)
- Gyermek- és ifjúságvédelem (Monoszlói Gyermekjóléti Szolgálat)
- Családsegítés (Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központtal kötött megállapodási szerződés)
- Házi segítségnyújtás (Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központtal kötött megállapodási szerződés)
- Orvosi ügyelet (Tapolca és Környéke Önkormányzati Társulás)

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	Segélyezés helyett értékteremtő munka alapú támogatás. A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek kihasználása.
Gyermekek	A település elöregedése, alacsony gyermeklétszám	családok letelepedését segítő lehetőségek biztosítása
Idősek	Veszélyeztetett korosztály a bűnelkövetők áldozatává válásának tekintetében.	A veszélyre való felhívás. Fokozott rendőri jelenlét, körzeti megbízottal való közvetlen kapcsolattartás.
Nők	Eltitkolt családon belüli erőszak	Családon belüli erőszak esetén a segítség elérhetőségeinek közzététele
Fogyatékkal élők	A település járdái rossz állapotban vannak.	Pályázati figyelés, önerő hiányában.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Nincs mindenhol szilárd útburkolat. A település járdái, útjai rossz állapotban vannak.	Pályázati figyelés, önerő hiányában.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák, ha betelepednének, be tudjanak illeszkedni a lakosság körébe.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózzanak.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságos jövőjét.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségi állapotára, mentális frissességére.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a munkaerőpiacon való részvételt.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közösségi életbe való bevonására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	A település járdái, útjai rossz állapotban vannak. Szilárd útburkolat hiánya	A település járdái, útjai rossz állapotban vannak. Nincs mindenhol szilárd útburkolat.	Szilárd útburkolat kiépítése. Meglévő utak és járdák felújítása, akadálymentes közlekedés biztosítása.	Költségvetési rendelet, Településrendezési terv, Arculati kézikönyv, Településképi rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Szilárd útburkolat , járdák felújítása, kiépítése. Pályázati lehetőségek figyelése.	polgármester	2028. 09. 30. (szombat) Pozitív településkép, közlekedésbiztonság.	Szilárd útburkolat kiépítése. Jó állapotban lévő utak és járdák megvalósulása.	Pályázati lehetőségek figyelése, önerő nem lévén.	5 év	Nem releváns.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Munkanélküliek közfoglalkoztatása	Elhelyezkedési gondok. Közfoglalkoztatási programban való részvétel.	Segélyezés helyett, értéket teremtő munka alapú támogatás. A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek kihasználása.	szociális rendelet, költségvetési rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Foglalkoztatási Osztállyal való együttműködés . Közfoglalkoztatási programokon való részvétel. Munkanélküliek foglalkoztatása.	polgármester	2028. 09. 30. (szombat) A munkanélküliek száma csökken.	Nő a munkanélküliek foglalkoztatottsága.	önkormányzati saját keret, pályázati forrás	5 év	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Alacsony gyermek létszám. A	A településről elvándorolnak a fiatalok. Alacsony a gyermekek száma,	A családok letelepedését segítő	szociális rendelet, költségvetési rendelet,	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030,	A családok letelepedésének megteremtése.	polgármester	2028. 09. 30. (szombat) Demográfiai	A letelepedett családok száma növekszik, a település	önkormányzati saját keret, pályázati forrás,	5 év	Nem releváns.

	település elöregedése.	kevés a születés. Ez miatt a település elöregszik.	lehetőségek biztosítása.	településképi rendelet, Arculati kézikönyv, településrendezési terv	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2030)	Önkormányzati telkek kialakítása. Munkahely teremtés.		mutatószámok kedvező változása.	gyermek létszáma emelkedik.			
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Eltitkolt családon belüli erőszak	Eltitkolt családon belüli erőszak.	A családon belüli erőszak mielőbbi észrevétele. Az áldozatok ismeretében legyenek azzal, hova fordulhatnak segítségért.	szociális rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, "A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021-2023)	Odafigyelés, tájékoztatás. Tájékoztató anyagok elérhetővé tétele. Együttműködés a családsegítő szolgálattal, rendőrséggel.	polgármester	2028. 09. 30. (szombat) Időben lépni, észlelni a problémát.	Sikeres információ átadás és tájékozottság.	Önkormányzati humán és pénzügyi erőforrás, a családsegítő szolgálat és a rendőrség bevonásával.	5 év	Nem releváns.
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Veszélyeztetett korosztály a bűnelkövetők áldozatává válásának tekintetében	Az idősek a legkiszolgáltatottabbak, könnyű áldozatává válnak a bűnözőknek	Közbiztonság növelése. Az idősebb korosztály áldozattá válásának elkerülése. A csalók trükkjeinek felismerése és kivédése.	szociális rendelet, költségvetési rendelet	Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024	Közbiztonsági fórumok, előadások tartása a rendőrség bevonásával. Szórólapok, figyelem felhívó füzetek terjesztése.	polgármester	2028. 09. 30. (szombat) Rendszerességgel.	Megfelelő közbiztonság. Az idősebb korosztály biztonságérzetének növekedése.	Humán és pénzügyi források, az önkormányzat és a rendőrség tekintetében. Pályázati lehetőségek.	5 év	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	A település járdái rossz állapotban vannak	A település járdái rossz állapotban vannak.	A település járdáinak felújítása, akadálymentesség biztosítása.	Költségvetési rendelet, Településrendezési terv, Arculati kézikönyv, Településképi rendelet,	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Országos Fogyatékosságü	Önerő hiányában, pályázati lehetőségek figyelése.	polgármester	2028. 09. 30. (szombat) Közlekedésbiztonság.	Megfelelő, biztonságos, akadálymentes közlekedés a településen.	önkormányzati saját keret, pályázati forrás	5 év	Nem releváns.

					gyi Program (2015-2025)							

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:
- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában,az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Monoszló község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a **37/2023. (X.11.) számú határozatával elfogadta.**

Csatolt melléklet:
- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Monoszló, 2023. október 11.

Simon György
polgármester

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Monoszló község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a **37/2023. (X.11.) számú határozatával elfogadta.**

Csatolt melléklet:
- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Monoszló, 2023. október 11.

Simon György
polgármester

MONOSZLÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
8273 Monoszló, Fő u. 40.

Ügyiratszám: MON/ 587-2 /2023.

KIVONAT

Monoszló Község Önkormányzata Képviselő-testületének **2023. október 11. napján** megtartott **rendkívüli nyilvános** ülésének jegyzőkönyvéből.

37/2023. (X.11.) **M. ÖNKORMÁNYZATI HATÁROZAT**

Monoszló Község Önkormányzata Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján az előterjesztés melléklete szerinti formában és tartalommal 2023-2028. időszakra a Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja.

Felhatalmazza a polgármestert a szükséges dokumentumok aláírására és a HEP helyben szokásos módon való közzétételére.

Felkéri a jegyzőt, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság részére küldje meg.

Felelős: polgármester, jegyző
Határidő: azonnal

Zánka, 2023. október 11.

A kiadmány hiteléül:

LAKNAI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL 9.

dr. Kiss Balázs Tamás
aljegyző